

हिमाचल-
प्रशासनिकसेवायाः
मुख्यलिखितपरीक्षायाः
परिणामः घोषितः, १६
अभ्यर्थिनः उत्तीर्णाः

अक्षय खन्ना
इत्यनेन सह
बाँबी देओलस्य
नूतनं
चलचित्रम्!

हिन्दूधर्मस्य
सप्तपवित्रनगराणि

पहाड़ी गल्लों हिमसंस्कृतवार्ता

प्रमुखाः वार्ताः

राज्यसभायाः षट्-
पञ्चाशत्-निर्वाचनेषु
निर्वाचनमधिकृत्य
अधिसूचना निर्गता

पञ्चदशराज्येषु राज्यसभायाः षट्-पञ्चाशत्-
निर्वाचनेषु निर्वाचनमधिकृत्य अधिसूचना
निर्गता अस्ति। निर्वाचनाय प्रत्याशिनां
नामाङ्कनं फरवरीमासस्य पञ्चदश-दिनाङ्के
यावत् चलिष्यति अपि च मतदानं
सप्तविंशति-दिनाङ्के भविष्यति। एतेषु उत्तर-
प्रदेशे दश, महाराष्ट्र- बिहारयोः क्रमशः
षट्-षट्, पश्चिम बंगाल-मध्य-प्रदेशयोः
क्रमशः पञ्च पञ्च, गुजरात-कर्णाटकयोः
क्रमशः चत्वारि चत्वारि, आंध्र-प्रदेश-
तेलंगाना-राजस्थान-ओडिशा-राज्येषु त्रीणि
त्रीणि उत्तराखण्ड-छत्तीसगढ़-हरियाणा-
हिमाचल-प्रदेशेषु एकैकं च
निर्वाचनासनानि सन्ति।

सर्वकारेण एयर-कंडिशनर
इत्यस्य, एलईडी लाइट्स इति
विद्युद्दीपकानां च कृते उत्पादन-
आधारित-प्रोत्साहन योजनायां
निवेशाय स्वीकृतिः प्रदत्ता

सर्वकारेण एयर-कंडिशनर इत्यस्य, एलईडी
लाइट्स इति विद्युद्दीपकानां च कृते
उत्पादन-आधारित-प्रोत्साहन योजनायाः
अंतर्गतं चतुष्पष्टि- आवेदकानां सप्त-
षष्ट्युत्तर-सप्तशताधिक षट्-सहस्र-
कोटिरूप्यकाणां निवेशाय स्वीकृतिः प्रदत्ता
अस्ति। वाणिज्योद्योग-मन्त्रालयस्य वक्तव्ये
प्रोदीरितम् अस्ति यत् यैः उद्योगसंस्थानैः
विंशति-एकविंशति-द्वाविंशति सत्राय
विकल्पः चितः आसीत् तैः कार्यं समारम्भम्
अस्ति। मंत्रालयेन प्रोक्तं यत् विंशति-
त्रयोविंशति-चतुर्विंशति सत्राय आवेदितानां
उद्योगसंस्थानानां आवेदनेषु विचारः क्रियते

सुभाषितम्

पुण्यं प्रजा वर्धयति
क्रियमाणं पुनः पुनः।
वृद्धं प्रज्ञः पुण्यमेव
नित्यम् आरभते नरः।।

भावार्थ- बार-बार पुण्य करने से मनुष्य की
विवेक बुद्धि बढ़ती है और जिसकी विवेक-
बुद्धि बढ़ती रहती हो ऐसा व्यक्ति हमेशा पुण्य
ही करता है।।

प्रतीकसाठवे मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ता: दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

आकाशवाणीवार्ताः
रिजर्वबैंकेन निरन्तरं
षट्-वारं स्वकीय-
द्वैमासिक- मौद्रिक
नीत्याः घोषणा कृता

रिजर्वबैंकेन रेपोमिति इत्येतत् षट्-
दशमलव पञ्चप्रतिशन्मितम् पूर्ववत्
अपरिवर्तितं स्थापितम्
अस्ति। निरन्तरं षट्-वारं स्वकीय-
द्वैमासिक- मौद्रिक नीत्याः घोषणा
कृता। रिजर्वबैंकस्य प्रमुखः
शाशिकान्तदासः मौद्रिक नीति-
समित्या त्रिदिवसीयोपवेशने
स्वीकृतानां निर्णयानां घोषणां
कृतवान् श्रीदासः प्रोक्तवान् यत्
षट्-सदस्यानां दलेन रेपो मितिं
अपरिवर्तितं कर्तुं ए विरुध्य पञ्च-
बहुमतेन मतदानं कृतम् अस्ति।

भारत-म्यांमार-देशयोः
मध्ये मुक्त-आवागमन-
व्यवस्थायाः गृहमन्त्रिणा
कृता समाप्तेः घोषणा

केन्द्रीय गृह-मंत्री अमित-शाहः
भारत-म्यांमार-देशयोः मध्ये मुक्त-
आवागमन-व्यवस्थायाः
समाप्तिघोषणां कृतवान्। देशस्य
आंतरिक- सुरक्षा सुनिश्चितुं म्यांमार-
देशस्य सीमन्तः सम्पृक्तेषु पूर्वोत्तर
राज्येषु जनसांख्यिकी-संरचनां
अप्रभावितं कर्तुं च एषः निर्णयः
स्वीकृतः। एकस्मिन् सार्वजनिक-
संदेश-पटले श्री-शाहेन लिखितम्
यत् गृहमंत्रालयः अस्यां प्रक्रियायां
कार्यं करोति। सः प्रोक्तवान् यत्
एषः पदक्षेपः राष्ट्रस्य सीमासुरक्षायै
प्रधानमन्त्रिणः नरेंद्र मोदिनः
प्रतिबद्धतां द्योतयति

सर्वकारेण यूपीए-प्रशासन समये देशस्य
विषमार्थिक-स्थितेः रहस्योद्घाटितुं श्वेतपत्रम् आनीतम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। सर्वकारेण लोकसभायां यूपीए-
प्रशासन समये देशस्य विषमार्थिक-स्थितेः
रहस्योद्घाटितुं श्वेतपत्रम् आनीतम्। वित्तमन्त्री
निर्मलासीतारमण श्वेतपत्रं सदनं प्रस्तुतवती। अस्मिन्
श्वेतपत्रे उल्लिखितम् अस्ति यत् यदा चतुर्दशोत्तर-
द्विसहस्रतमाब्दे प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः सर्वकारः
सत्तां प्राप्नोत् तदा देशस्य अर्थिकस्थितिः
विषमपरिस्थितौ आसीत्। तदनन्तरं प्रधानमन्त्रिणः
मोदिनः नेतृत्वे भारतीयार्थव्यवस्था विगतेषु दशवर्षेषु
सुपथि समायाता। इतः पूर्वम् संसदः बहिः पत्रकारैः
सह जाते सम्वादे केंद्रीय मंत्री अर्जुनराममेघवालः
प्रोक्तवान् यत् कांग्रेस-दलेन चतुर्दशोत्तर-
द्विसहस्रतमाब्दे देशस्य या आर्थिकी स्थितिः प्रकल्पिता
आसीत् तस्याः चर्चा अत्यावश्यिकी वर्तते। सः
प्रोक्तवान् यत् श्वेत-पत्रं केंद्रीय-वित्त-मन्त्रिणा प्रस्तुतं
अंतरिम वित्तसङ्कल्पना-प्रपत्रस्य अङ्गम् अस्ति। अस्मिन्
मध्ये कांग्रेस-दलेन सर्वकारं विरुध्य श्याम-पत्रं
आनीतम् अस्ति नवदिल्ल्यां प्रपत्रं प्रस्तुतुं दलाध्यक्षः
मल्लिकार्जुन खड़गे सारोपं प्रोक्तवान् यत् वर्तमान-
सर्वकारः देशे अनाजीविकासदृशेषु प्रमुखविषयेषु
चर्चा न करोति। सः इदमपि प्रोक्तवान् यत् केंद्रेण
केरल, कर्णाटक, तेलंगाना प्रभृतिभिः
भाजपादलेतरराज्यैः सह भेदभावः क्रियते।

भाजपादलस्य वरिष्ठ नेता रविशंकर प्रसादः श्याम-
पत्रम् अधिकृत्य कांग्रेस-दलं विरुध्य प्रहारं कृतवान्।
सः प्रोक्तवान् यत् कांग्रेस- नेतृत्व-भूताः यूपीए-
सर्वकारस्य नीतयः अप्रासङ्गिकाः आसन्। तेषां
कार्यकालावधौ देशस्य अर्थव्यवस्था
शिथिलावस्थायाम् आसीत्। सः संसदः बहिः
पत्रकारान् अकथयत् यत् प्रधानमन्त्रिणः नरेंद्र मोदिनः
नेतृत्वे भारतं विश्वस्य बृहत्तमा पञ्चमार्थव्यवस्था सञ्जाता
अस्ति श्री प्रसादः प्रोक्तवान् यत् यूपीए-प्रशासनसमये
मुद्रास्फीतिः एकादश-प्रतिशन्मितम् आसीत् या
वर्तमान-शासने न्यूना सञ्जाता अस्ति। श्री प्रसादः
प्रोक्तवान् यत् भारतं चलदूरभाष विनिर्माणे
द्वितीयस्थानं प्राप्तवत्। सः एदमपि प्रोक्तवान् यत् श्वेत-
पत्रेण यूपीए-कार्यकालस्य अर्थव्यवस्थायाः कुप्रबंधनं
प्रकटितम् अस्ति।

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी राज्यसभायां सेवानिवृत्त-
भूतानां सांसदानां लोकतन्त्रे तेषां योगदानाय सराहनां कृतवान्

हिमसंस्कृतवार्ताः। प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी
राज्यसभायां सेवानिवृत्तभूतानां सांसदानां लोकतन्त्रे
तेषां योगदानाय सराहनां कृतवान्। इतः पूर्व
प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी कांग्रेसदलं लक्ष्यीकृत्य
सांकेतिकप्रहारं कुर्वन् अकथयत् यत् सर्वकारं विरुध्य
आनीतं श्यामपत्रं तस्य सर्वकारस्य कृते अञ्जनसमं
वर्तते सः प्रोक्तवान् यत् तस्य सर्वकारः देशस्य
विकासाय कार्याणि करिष्यति एव। ध्यानास्पदं वर्तते
यत् राज्यसभायां येषां सदस्यानां कार्यकालं समाप्यते,
तेषां धन्यवादज्ञापन-समारोहे श्रीमोदी अवाच्यत् यत्
विगतेषु दशवर्षेषु देशेन नैकेषु क्षेत्रेषु प्रगतिः कृता
अस्ति। येषां सदस्यानां कार्यकालं समाप्यते तेषु पूर्व
प्रधानमंत्री मनमोहनसिंहः अपि सम्मिलितः अस्ति।

श्रीमोदी डॉ. मनमोहन सिंह प्रशंसयन् प्रोक्तवान् यत्
तेन बहुयोगदानं प्रदत्तमस्ति। प्रधानमंत्री अकथयत् यत्
डॉ. मनमोहनसिंहेन सदनस्य देशस्य च यथाविधं
मार्गदर्शनं कृतमस्ति तत् सर्वदैव स्मरिष्यते सदनं
प्रतिपक्षदलस्य नेता मल्लिकार्जुन खरगे प्रोक्तवान् यत्
विधेयकानि त्वरया नैव पारितानि स्युः तानि अधिकृत्य
व्यापिकी चर्चा भवितव्या एव सः प्रोक्तवान् यत् स्वस्थ-
चर्चा संवादश्च लोकतन्त्राय परमावश्यकं वर्तते
राज्यसभायाः उप-सभापतिः हरिवंशः
सेवानिवृत्तभूतानां सांसदानां योगदानाय तेषां सराहनां
कृतवान् प्रोक्तवान् च यत् उच्च सदनस्य सदस्यता
गौरवस्य विषयः अस्ति। केन्द्रिय-स्वास्थ्य-मंत्री डॉ.
मनसुख मांडविया वर्तमान-सर्वकारस्य उपलब्धीनाम्
उल्लेखं कृतवान्। डीएमके-दलस्य तिरुची शिवा
प्रोक्तवान् यत् एतैः सदस्यैः राज्यसभायाः कार्याचरणे
स्वकीय अप्रतिम छाया अङ्किता अस्ति। तृणमूल
कांग्रेसदलस्य सुखेंदु-शेखर-रायः, बीजू जनता-
दलस्य डॉ. सस्मित-पात्रा, बीआरएस-दलस्य डॉ. के
केशव-रावः, समाजवादी पार्टीति दलस्य जया बच्चन
चापि स्वकीयानुभवान् प्रकटितवन्तः।
अस्मिन् वर्षे अप्रैलमासे कार्यकालावसानसूच्यां पूर्व-
प्रधानमंत्री मनमोहन सिंहः, भाजपादलस्य
राष्ट्रीयध्यक्षः जगत-प्रकाश-नड्डा, केंद्रीय-मंत्री धर्मेन्द्र-
प्रधानः, अश्विनी-वैष्णवः, भूपेन्द्र यादवः, परषोत्तम-
रूपाला, मनसुख-मांडविया, डॉ० एल० मुरुगनः,
राजीव-चंद्रशेखरः च सम्मिलिताः सन्ति।

हिमाचल-प्रशासनिकसेवायाः मुख्यलिखितपरीक्षायाः परिणामः घोषितः, १६ अभ्यर्थिनः उत्तीर्णाः

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला। राज्यलोकसेवा- आयोगेन गुरुवासरे हिमाचलप्रदेश- प्रशासनिकसेवाप्रतियोगी (मुख्य) परीक्षा-२०२३ इत्यस्य परिणामः घोषितः। एषा परीक्षा २०२३ तमस्य वर्षस्य दिसम्बरमासस्य १३ दिनाङ्कात् १९ दिनाङ्कपर्यन्तं अभवत्। एचएएस इत्यस्य प्रारम्भिकपरीक्षायां कुलम् २२७ अभ्यर्थिनः योग्याः घोषिताः। यत्र मुख्यलिखितपरीक्षायां सर्वेषु पत्रेषु २१६ अभ्यर्थिनः उपस्थिताः आसन्। मुख्यपरीक्षायां प्रदर्शनस्य आधारेण १६ अभ्यर्थिनः व्यक्तित्वपरीक्षणाय (मौखिक परीक्षा) योग्याः घोषिताः सन्ति। परिणामः आयोगस्य जालपुटे (<http://www.hppsc.hp.gov.in/hppsc>) अपि उपलभ्यते। आयोगस्य अनुसारं यद्यपि परिणामस्य निर्माणे अत्यन्तं सावधानी कृता तथापि अनवधानेन/ तकनीकीदोषस्य सम्भावना न निराकृता अस्ति। आयोगस्य पार्श्वे तस्य संशोधनस्य अधिकारं सुरक्षितं कुर्वन् अस्ति। मुख्यपरीक्षायां योग्यघोषितानां अभ्यर्थिनां साक्षात्कारः ०४ मार्च २०२४ दिनांके लोकसेवा-आयोगस्य कार्यालये निगमविहारे शिमलायां भविष्यति। अभ्यर्थिनां कृते अनुसूची, सत्यापनप्रपत्रं, व्यक्तित्वपरीक्षा, आह्वानपत्रं, निर्देशाः च समये आयोगस्य आधिकारिकजालस्थले अपलोड करिष्यन्ति। सर्वेषां योग्यानां अभ्यर्थिनां सूचनां प्राप्तुं समये समये आयोगस्य आधिकारिकजालस्थले गच्छन्तु इति परामर्शः दत्तः अस्ति। ये अभ्यर्थिनः व्यक्तित्वपरीक्षायाः दस्तावेजान् डाउनलोड कर्तुं न शक्नुवन्ति ते तत्क्षणमेव लोकसेवा-आयोगकार्यालयस्य दूरभाषसङ्ख्या ०१७७-२६२४३१३ तथा आयोगस्य टोलफ्री नम्बर १८००-१८०-८००४ इत्यनेन सम्पर्कं कर्तुं शक्नुवन्ति।

राज्यसभायाः एकासनाय नामाङ्कनप्रक्रिया आरब्धा, २७ फरवरी दिनाङ्के मतदानम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। राज्यसभानिर्वाचनस्य नामाङ्कनप्रक्रिया गतदिवासद् आरभ्य आरब्धा। हिमाचलप्रदेशस्य राज्यसभायाः एकस्य आसनस्य निर्वाचनसम्बद्धा अधिसूचना निर्गता अस्ति। सांसद जगतप्रकाशनड्डा इत्यस्य कार्यकालस्य अन्ते २ अप्रैल दिनाङ्के निवृत्तेः परिणामेण हिमाचलप्रदेशात् राज्यसभासनं रिक्तं भवति। रिक्तासनं पूरयितुम् गुरुवासरे राज्यसभानिर्वाचनाय निर्वाचनाधिकारी एवम सचिव विधानसभा यशपालशर्मणा अधिसूचना प्रसारिता। निर्वाचनार्थं नामाङ्कनपत्रं दातुं अन्तिमातिथिः १५ फरवरी, नामाङ्कनपत्राणां निरीक्षणस्य तिथिः १६ फरवरी अस्ति। नामनिवृत्तेः अन्तिमातिथिः २० फरवरी मंगलवासरः अस्ति। मतदानस्य तिथिः २७ फरवरी मंगलवासरे निर्धारिता अस्ति। मतदानसमयः प्रातः ९ वादनतः सायं ४ वादनपर्यन्तं भविष्यति। मतगणना २७ फरवरी मंगलवासरे सायं ५ वादने भविष्यति। यत्र सम्पूर्णनिर्वाचनप्रक्रियायाः समाप्तेः तिथिः २९ फेब्रुवरी इति निर्धारिता अस्ति।

मुख्यमंत्री ज्वालामुखीक्षेत्राय कोट्याधिकानां रूप्यकाणाम् उपहारं दत्त्वा ११ परियोजनानां उद्घाटनानि, शिलान्यासान् च कृतवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:- काङ्गड़ा, मुख्यमंत्री मुख्यमंत्री ज्वालामुखीक्षेत्राय २७.३० सुखविन्दरसिंहसुक्खुः गतदिवसे काङ्गड़ामण्डलस्य कोटिरूप्यकाणां उपोष्णकटिबंधीय वानिकी सिंचनं ज्वालामुखी विधानसभाक्षेत्रस्य तथा मूल्यवर्धनं (HPShiva) एकदिवसीययात्रायां प्रायः २०५ कोटिरूप्यकाणां परियोजनायाः अन्तर्गतं सिंचनसुविधा, ५.९१ ११ विकासात्मकपरियोजनानां उद्घाटनानि कोटिरूप्यकाणां मूल्येन भरोली एवं शिलान्यासान् च कृतवान्। सः लुथाने राज्यस्य कोटिरूप्यकाणां मूल्येन राजीवगांधी-मॉडल दिवस-प्रथमस्य सुख-आश्रयस्य आदर्शग्रामसङ्कुलस्य आधारशिला अपि अस्थापयत्। मुख्यमंत्री बोर्डिंग- विद्यालयस्य बानी-द-खूह इत्यस्य ज्वालामुखी विधानसभाक्षेत्रस्य ३८.१७ ज्वालामुखीस्थे राजकीय- उपाधिमहाविद्यालये कोटिरूप्यकाणां व्ययेन ७.८२ कोटिरूप्यकाणां बहुउद्देशीयसभागारस्य, विभिन्नलिफ्टजलापूर्तियोजनानां जलस्रोतस्तरस्य ४.१८ कोटिरूप्यकाणां व्ययेन खारा नाली-उन्नयनस्य वर्धनस्य च उल्लेखं कृतवान्, ५.५० तटीकरणस्य, जलशक्तिविभागस्य कोटिरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितं थानाभवनं निरीक्षणकुटीरस्य च शिलान्यासः कृतः यस्य ज्वालामुखी, २.१३ कोटिरूप्यकाणां मूल्येन निर्माणं ज्वालामुखीक्षेत्रे २.५ कोटिरूप्यकाणां राजकीय- कन्या- वरिष्ठ- माध्यमिकविद्यालयस्य व्ययेन भविष्यति। मुख्यमंत्री उक्तवान् यत् अतिरिक्तभवनस्य १४.३५ कोटिरूप्यकाणां च व्ययेन वर्तमानराज्यसर्वकारः समाजस्य वंचितवर्गस्य १४.३५ कोटिरूप्यकाणां मूल्येन निर्मितस्य उत्थानार्थं प्रतिबद्धः अस्ति। एतेषां वर्गानां उत्थानार्थं विवाहभवनस्य मन्दिरन्यासयानस्थगनस्थलस्य सर्वकारेण बहवः नवीनाः उपक्रमाः कृताः सन्ति। सः (पार्किङ्ग) उद्घाटनमपि अकरोत्। अवदत् यत् सुख-आश्रय आदर्श ग्राम परिसरः राज्यसर्वकारस्य महत्त्वाकांक्षिणः उपक्रमस्य एतेषु अन्यतमः अस्ति। लुथाने स्थापिते अस्मिन् मुख्यमंत्री सुखाश्रययोजनायाः अन्तर्गतं ९२.३८ परिसरे मुख्यमंत्री सुख-आश्रययोजनायाः कोटिरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितस्य सुख-आश्रय- लाभार्थिनः उत्तमाः आधुनिकाः च आवाससुविधाः आदर्श-ग्राम-सङ्कुलस्य शिलान्यासस्य सङ्गमेन सह प्रदातुं समर्थाः भविष्यन्ति।

एनआईटी-श्रीनगरस्य निदेशकः प्रो. ललितकुमारः अवस्थी सरदारपटेलविश्वविद्यालयस्य कुलपतिः नियुक्तः

हिमसंस्कृतवार्ता:- मण्डी। सुन्दरनगरपुरातनबजारस्य मूलनिवासी अस्ति। उत्तराखण्डस्य राष्ट्रीय-प्रौद्योगिकी-संस्थानस्य एनआईटी जालन्धरस्य निदेशकत्वेन सः पञ्चवर्षीयं श्रीनगरस्य निदेशकः प्रो. ललितकुमारः अवस्थी कार्यकालं सम्पन्नवान् आसीत्। एनआईटी दिल्ली (प्रायः ४ मासान् यावत्) एनआईटी हमीरपुरस्य च सरदारपटेलविश्वविद्यालयस्य मंडी अतिरिक्तप्रभारः १४ अगस्त २०२० तः ९ अक्टूबर २०२१ पर्यन्तं आसीत्। तदनन्तरं २०२२ तमस्य हिमाचलप्रदेशस्य कुलपतिः नियुक्तः। एनआईटी हमीरपुरस्य कार्यवाहकनिदेशकः अभवत्। प्रो. राज्यसर्वकारेण सह परामर्शं कृत्वा तस्य नियुक्तिः अवस्थी इत्यस्य गुणवत्तापूर्णशिक्षणस्य, कृता। अस्मिन् विषये गुरुवासरे अनुसन्धानस्य, शैक्षणिकप्रशासनस्य, राजभवनशिमलाद्वारा नियुक्त्यादेशः निर्गताः। संस्थाननिर्माणस्य च विशिष्टः अभिलेखः अस्ति। प्रो. प्राध्यापकः ललितकुमारः अवस्थी मण्डीनगरस्य सरदारपटेलविश्वविद्यालयस्य कुलपतिरूपेण अवस्थी इत्यनेन आईआईटी रुड़की (२००३) प्रभारग्रहणदिनात् त्रीणिवर्षाणि यावत् नियुक्ताः इत्यस्मात् पीएचडी, एफ आईआईटी दिल्ली सन्ति। कुलपतिस्य सेवानियमाः राज्यसर्वकारेण (१९९३) इत्यस्मात् एमटेक् च कम्प्यूटर विज्ञानं निर्धारिताः भविष्यन्ति। अस्मिन् अभियांत्रिकी च इति विषयेषु पीएचडी सम्पन्नम्। संदर्भे सरदारपटेलविश्वविद्यालयस्य कुलाधिपतिः, तस्य शैक्षणिकजीवनं दशकत्रयाधिकं यावत् राज्यपालश्च शिवप्रतापशुक्लद्वारा आदेशः निर्गतः। व्याप्तम् अस्ति, यत् आगामिषु काले एसपीयू- अन्तर्गतं अध्ययनं कुर्वतां छात्राणां महत्लाभं कुलपतिः प्राप्तः। प्रो. अवस्थी मण्डीमण्डलस्य प्राप्स्यति।

अक्षय खन्ना इत्यनेन सह बाँबी देओलस्य नूतनं चलचित्रम्!

प्रस्तावाः प्राप्यन्ते। इदानीम् अब्बास- मस्तान- निर्देशितस्य बाँबी देओल, अक्षय खन्ना, अमीषा पटेलः इत्यनेन अभिनीतस्य चलचित्रस्य 'हमराज' इत्यस्य उत्तरकथा निर्मितं भविष्यति इति वार्ता आगच्छति। अस्मिन् चलचित्रे अपि बाँबी देओल इत्यस्य अभिनयस्य विषये चर्चाः प्रचलन्ति। प्राप्तसमाचारानुसारम् अब्बासमस्तान 'हमराज २' कृते सञ्जः अस्ति। चलचित्रस्य पटकथा अपि सञ्जीकृता अस्ति। अब्बास-मस्तान, रतनजैनः च वर्षद्वयं यावत् 'हमराज २' इत्यस्य कार्यं कुर्वन्तौ आस्ताम् इति कथ्यते। अधुना च ते एतत् चलचित्रं निर्मातुं सञ्जाः सन्ति। भवद्भ्यः कथयामः यत् 'हमराज' इति रोमाञ्चकारी चलचित्रं २००२ तमे वर्षे प्रदर्शितं भवति स्म। जनानां कृते एतत् रोमाञ्चकारी चलचित्रं बहु रोचते स्म। बाँक्स ऑफिस इत्यत्र अपि सफलम् अभवत्। अस्मिन् चलचित्रे बाँबी अक्षयखन्ना च मिलित्वा कार्यं कृतवन्तौ। प्राप्तसमाचारानुसारम् अधुना 'हमराज २' इत्यस्मिन् बाँबी-अक्षययोः पुनः आनेतुं निर्मातारः वार्तायां सन्ति। यदि सर्वं सम्यक् भवति तर्हि 'हमराज' इत्यस्य उत्तरकथा 'हमराज २' इत्यस्मिन् बाँबी देओलः अक्षये खन्ना च एकत्र दृश्यन्ते।

हिमसंस्कृतवार्ता:- जगदीश डाभी, मुम्बई।
'एनिमल' इति चलचित्रात् आरभ्य बाँबी देओल वार्तासु अस्ति। बाँबी देओलः इत्यस्य निरन्तरं चलचित्रस्य

संस्कृते आजलबिष्टद्वारा नेट् इत्यस्य अनन्तरं राज्यपात्रतापरीक्षायाम् अपि कीर्तिमानम् स्थापितम्

हिमसंस्कृतवार्ता: कुलदीपमैन्दोला। कोटद्वारं महाविद्यालये कोटद्वारे राज्यपात्रतापरिणामस्य घोषणानन्तरं सर्वत्र प्रसन्नतायाः वातावरणं तदा समुत्पन्नम् आसीत् यदा बहवः छात्राः सफलाः अभवन्। विशेषतः संस्कृते एम.ए.-विषये स्वर्णपदकं प्राप्तकर्त्री आञ्जलबिष्टः संस्कृते नेट्परीक्षाम् उत्तीर्य स्वर्णिमितिहासस्य निर्माणं कृत्वा संस्कृतेन प्रथमवारम् एव राज्यपात्रतापरीक्षायाम् अपि कीर्तिमानम् स्थापितवती। अतिप्रतिभाशालिनी आञ्जलबिष्टः राजकीयस्नातकोत्तरमहाविद्यालयस्य संस्कृतविभागस्य छात्रा वर्तते। सा प्रथमवारं यू.जी. C.NET इत्यस्यां परीक्षायाम् उत्तीर्णा अभवत् तथा च प्रथमवारमेव सा राज्यपात्रतापरीक्षायाम् उत्तीर्णा अभवत्। एतदेव न अपि तु कोटद्वारमहाविद्यालयस्य आञ्जलबिष्टः एम.ए. पदव्यां श्रीदेवसुमनविश्वविद्यालयबादशाहीथौलटिहरीगढ़वालतः स्वर्णपदकविजेता अपि अस्ति। आञ्जलस्य संस्कृतविषयाध्ययनस्य विशेषरुचिः आसीत्, अस्याः रुचिः, उत्साहः, समर्पणं च कारणात् सा गन्तव्यस्थानं प्राप्तुं सफला अभवत्। न केवलम् एतत् अपितु सफलपरिश्रमस्य आधारेण सा सम्प्रति बी. एड् इत्यत्र अपि अध्ययनं करोति। आञ्जलबिष्टः चैलुसैणस्य सरस्वतीशिशुमन्दिरतः प्राथमिकशिक्षां तथा ९ कक्षातः १२ कक्षापर्यन्तं माध्यमिकशिक्षाम् अधीतवती। बी.ए.कक्षा सा कोटद्वारभाबरमहाविद्यालयात् उत्तीर्णा कृतवती। सम्प्रति सा बी.एड् छात्रा अपि अस्ति। आञ्जलः उत्तराखण्डस्य जुड़ुग्रामस्य निवासी अस्ति। तस्याः परिवारे पिता श्री देवेन्द्रसिंहः बिष्टः, माता देवेश्वरबिष्टः, भ्राता अक्षयबिष्टः च सन्ति। महाविद्यालयस्य प्राचार्या च मार्गदर्शिकाः अभवन् भावुकाः अवसरेस्मिन् प्राचार्या प्रो. जानकीपंवारवर्या छात्रां पुरस्कृत्य उज्ज्वलभविष्यस्य कृते अग्रे गच्छन्तीति आग्रहं कृत्वा कार्यं सफलतायाः सोपानं इति वदन् आशीर्वादं दत्तवती। सा राष्ट्रीयपात्रतापरीक्षायाम् अनन्तरं राज्यपात्रतापरीक्षायाम् उत्तीर्णतां श्रुत्वा अतिप्रसन्ना सम्भूय बहुशुभकामनां दत्तवती। संस्कृतविभागस्य प्रभारीद्वारा डा.अरणिमामिश्राद्वारा अस्मिन् सुखदक्षणे कथितं यत् सर्वेषां कृते अतीव प्रसन्नतायाः क्षणः आसीत् साधारणजीवने कठिनपरिस्थितौ सा छात्रा अद्भुतं कीर्तिमानं स्थापितवती, वयं बहुभावुकाः स्मः। सा अवदत् यत् संस्कृतविभागस्य प्राध्यापिकाः कठिनपरिस्थितौ छात्राणां प्रतिभावर्धनार्थं महान् कार्यं कृतवत्यः तदर्थं एतासां सर्वासां धन्यवादं अभिनन्दनं च। तथा छात्र शोधोपाध्ये अपि प्रेरिता। सहैव डॉ. रोशनी असवालः एवं प्रियम-अग्रवालः छात्रायाः सफलतायै हार्दिकम् अभिनन्दनं एवं शुभकामनां च दत्तवत्यः।

हिमसंस्कृतवार्ता: डाडासीबा। कांगड़ा जनपदः डाडासीबा क्षेत्रान्तर्गतं रैलपञ्चायते बनूडी गौशालां भव्यबांकेबिहारी मन्दिरस्य निर्माणकार्यं प्रचलति। गतगुरुवासरे भक्तानां कृते सुखदवार्ता अस्ति यत् मन्दिरस्य छदेः कार्यं सम्पूर्णं जातम्। अस्मिन्नावसरे गौशालायाः महासचिवेन प्रधानाचार्येण अनिलवर्मणा सर्वेषां दानकर्तृणां धन्यवादः ज्ञापयन् प्रसन्नता प्रकटिता, तत्रैव उपाध्यक्षेण अजयठाकुरेणोक्तं यत् शीघ्रमेव मन्दिरस्य गुम्बदकार्यस्य शुभारम्भः भविष्यति किञ्च अप्रैलमासं यावत् मन्दिरनिर्माणं सम्पूर्णं कर्तुं अस्माकं लक्ष्यमस्ति। अवसरे अस्मिन् स्थानीयैः जनैः गौशालायाम् आयोजिते कार्यक्रमे भागः ग्रहीतः।

सेन्सेक्सः ७२४ अंकानां पतनं जातम्, निवेशकानां ₹१.०४ लक्षकोटिरूप्यकाणां हानिः अभवत्

(हिमसंस्कृतवार्ता: - दिलीपः (नादौनम्)
गुरुवासरे गृहविपण्यां बहु अस्थिरता दृष्टा। इकिटी बेन्चमार्क सूचकाङ्कः बीएसई सेन्सेक्सः निफ्टी च दिवसान्तरे एकप्रतिशताधिकं स्वलिताः। सेन्सेक्स समूहस्य १२४२.८ अंकाः, निफ्टी-इत्यस्य ३४५.७५ अंकाः च अन्तर्-दिनस्य उच्चतम-अङ्कानां हानिः अभवत्। अस्मिन् विपण्यां प्रायः १.०४ लक्षकोटिरूप्यकाणां निवेशकाः निर्मूलिताः अभवन्। अपरे च दिनान्ते निफ्टी २१२.५५ अंकानाम् अथवा ०.९७ प्रतिशतस्य पतनेन २१७१७.९५ इति क्रमेण समाप्तः, सेन्सेक्सः ७२३.५७ अंकानाम् अथवा १ प्रतिशतस्य पतनेन ७१४२८.४३ इति क्रमेण समाप्तः। निफ्टी एफएमसीजी सूचकाङ्के प्रतिशतद्वयं अधिकं, निफ्टी बैंक, निफ्टी फाइनेंशियल सर्विसेज च सार्धप्रतिशतम् अधिकं न्यूनमागतं, निफ्टी ऑटो अपि एकप्रतिशताधिकं न्यूनः अभवत्।

दरभंगायां ट्रकयानस्य घट्टनम्, भयानकमार्गदुर्घटनायां द्विचक्रिकायां त्रीणि मित्राणि मृतानि

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुणाल कौशिकः, मोतिहारी
दरभंगायां भयानकमार्गदुर्घटनायां त्रयः जनाः मृताः। बडगांव ओपी क्षेत्रस्य एसएच १७ इत्यस्मिन् बजरङ्गचौकसमीपे एषा घटना अभवत्। बुधवासरे रात्रौ विलम्बेन द्विचक्रिकायां ग्रामं प्रति प्रत्यागच्छन्तः त्रीणि मित्राणि ट्रकयानेन आहताः अभवन्। समीपे जनानां समूहः आसीत्। दुर्घटनायां जनद्वयं स्थले एव मृतम्। तृतीयः चिकित्सायै चिकित्सालये प्रवेशितः। अत्र चिकित्साकाले सः मृतः। अत्र घटनायाः विषये क्रुद्धाः जनाः कोलाहलं कर्तुम् आरब्धवन्तः। सः अभियुक्तस्य चालकस्य गृहीतुम् आग्रहं कर्तुम् आरब्धवान्।

बनूडी गौशालां नवनिर्मिते बांके बिहारी मन्दिरे छदेः कार्यं पूर्णम्

साई गोकुलम बनूडी गौशाला
सम्पर्क सूत्र-9816162726, 9918927271
A/C 4067000100524959
IFSC CODE-PUNB0406700

हिन्दूधर्मस्य सप्तपवित्रनगराणि

हिन्दू धर्म तीर्थयात्रा एवं पर्यटनस्य महत्त्व अस्ति। नित्यं परिभ्रमणं कुर्यात् तेन यात्रायाः अनुभवः ज्ञानं च वर्धते। मोक्षस्य मार्गः सत्संगद्वारा उद्घाट्यते। एतत् सर्वं मनसि कृत्वा भारते सप्त एतादृशानि नगराणि स्थापितानि, यत्र जन्माः आगत्य ज्ञानस्य, सत्संगस्य च लाभं ग्रहीतुं शक्नुवन्ति स्म। इति सप्तनगराणि भूगोलं खगोलशास्त्रं च बहु चिन्तयित्वा अध्ययनं कृत्वा स्थापितानि। इयं हिन्दूधर्मस्य मुख्यतीर्थयात्रा अस्ति। अत्र हिन्दूधर्मस्य सप्ततीर्थस्थानानां संक्षिप्तपरिचयः प्रस्तूयते।

१ काशी वाराणसी

भारतस्य उत्तरप्रदेशे स्थित काशी नगरं भगवान् शंकरस्य त्रिशूलोपरि स्थितम् अस्ति। काशी विश्वस्य प्राचीनतमं नगरम् अस्ति। इदं नगरं वर्तमाने वाराणसीनगरे स्थितम् अस्ति। विश्वस्य प्राचीनतमग्रन्थे ऋग्वेदे काशी उल्लिखिता अस्ति। सप्तपुर्यः पुराणानाम् अनुसारं पूर्वं एषा विष्णुस्य पुरी आसीत्। यत्र श्रीहरेः आनन्दस्य अश्रुपातः अभवत्, तत्र बिन्दुसरोवरः निर्मितः, भगवान् अत्र बिन्धुमाधवः इति नाम्ना स्थापितः। महादेवस्य काशी इत्येव रोचते स्म यत् सः एतां पवित्रं पुरी भगवतः विष्णुतः स्वस्य नित्यनिवासार्थं याचितवान्। ततः परं

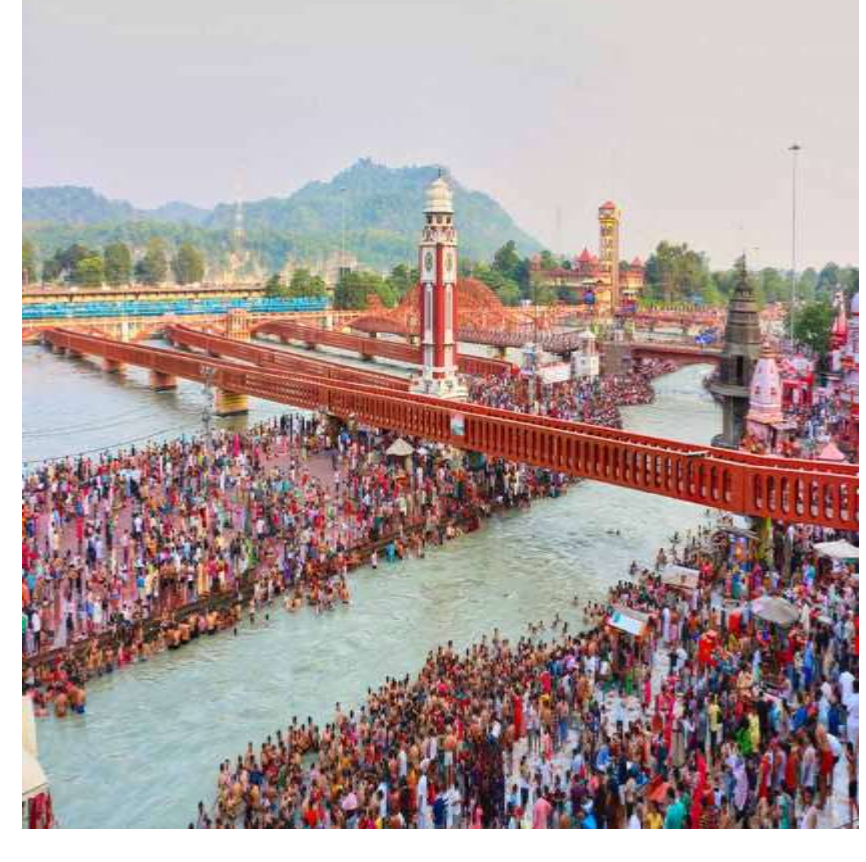
काशी तस्य निवासस्थानम् अभवत्। 'काशी विश्वनाथः' काशीश्यां हिन्दूनां तीर्थ स्थानम्। भगवान् बुद्ध- शंकराचार्यातिरिक्तं सन्तरामानुजः, वल्लभाचार्यः, सन्तकबीरः, गुरुनानकः, तुलसीदासः, चैतन्य महाप्रभुः, रैदास इत्यादि उत्तर तमिलनाडोः हिन्दूधर्म सत्संगस्य, वादविवादस्य च प्रमुखं स्थलं जातम् आसीत्। वरुणा-असि-नद्योः मध्ये स्थितत्वात् तस्य नाम वाराणसी इति अभवत्। प्राचीनकालात् संस्कृताध्ययनार्थं जनाः वाराणसीनगरम् आगच्छन्ति स्म। वाराणसीनगरस्य गृहाणां हिन्दूस्तानी-सङ्गीतस्य स्वकीया शैली अस्ति। ११९४ तमे वर्षे शहाबुद्दीनगौरी इत्यनेन एतत् नगरं लुण्ठितं क्षतिं च कृतम्। मुगलकाले अस्य नाम मुहम्मदाबाद इति परिवर्तितम्। पश्चात् अवधदरबारस्य प्रत्यक्षनियन्त्रणे स्थापितम्।

२ कांचीपुरम्

उत्तरतमिलनाडुप्रान्तस्य प्राचीनप्रसिद्धनगरेषु एकं काञ्चीपुरम् अस्ति। काञ्चीपुरम् अपि पूर्वं काञ्ची, काञ्चियाम्पाठी इति नाम्ना अपि प्रसिद्धम् आसीत्। चेन्नईतः दक्षिणपश्चिमदिशि ४५ मीलदूरे स्थितम् अस्ति। भारतस्य सप्तपवित्रनगरेषु अन्यतमस्य स्थितिः काञ्चीपुरम् अस्ति। एषा च विष्णोः पुरी मन्यते। अत्र विष्णोः बहूनि मन्दिराणि सन्ति। काञ्ची हरिहरटक पुरी। अस्य द्वौ भागौ शिव काञ्ची विष्णुकाञ्ची च। न कश्चित् जानाति काञ्ची कदा च निवसति स्म। परन्तु मन्दिराणां ऐतिहासिकतायाः आधारेण इतिहासकाराः मन्यन्ते यत् ई.पू.तः प्रारम्भिक- ईसाईकालपर्यन्तं

अस्य निवासः अभवत्। काञ्ची दर्शनीयस्थलं काञ्चीपुरस्य प्रसिद्ध मन्दिराणां भगवतः विष्णोः समर्पितं वरदराज पेरुमाल मन्दिरम् अस्ति। भगवतः शिवस्य पञ्चरूपेषु एकं रूपं एकम्बरनाथमन्दिरम् अस्ति। कामाक्षी अम्मान मन्दिरम्, कुमारकोत्तमः, कच्छपेश्वरमन्दिरम्, कैलाशनाथमन्दिरम् इत्यादीनि अपि महत्त्वपूर्णानि सन्ति। अद्यत्वे अपि काञ्चीपुरे परिसरे च १२६ भव्यमन्दिराणि सन्ति। प्राचीनकाले अत्रत्यानां मन्दिराणां संख्या १ सहस्रं परिमितम् आसीत्।

3. हरिद्वारम्

हरिद्वारम् उत्तराखण्डप्रदेशे स्थितम् अस्ति। हरिः भगवान् विष्णु इत्यर्थः। हरिद्वार-नगरं गङ्गायाः तटे स्थितस्य भगवान् श्री हरिणाथस्य (बद्रीनाथस्य) द्वारं मन्यते। गंगाद्वार इति पुराणेषु मायापुरीक्षेत्रम्। भारतस्य सप्ततीर्थस्थानेषु अन्यतमम् अस्ति। हर की पौरी हरिद्वारे ब्रह्मकुण्ड नाम। अस्मिन् विश्वप्रसिद्धे घाटे कुम्भमेला भवति। ऋषिकेशः हरिद्वारस्य समीपे अतीव सुन्दरं धार्मिकं स्थलम् अस्ति। हरिद्वारे भ्रमणस्थानानिः ब्रह्मकुण्डम्, हर की पौरी, मनसादेवी मन्दिरम्। एतदतिरिक्तं भगवान् विष्णु- ब्रह्म- शिव- गङ्गा- दुर्गा- मन्दिराणि सुन्दराणि सन्ति। एतेषु मन्दिरेषु संगमरवरशिलासु सुन्दराणि आकृतयः उत्कीर्णाः सन्ति।

.... क्रमशः सुधा साठ्ये मुंबई।

sudha_sathaye@yahoo.com

कदा बन्धकृतः त्वया, कदा दामन् नीतः त्वया

(Sanskrit Version lyrics of Hindi film song कभी बन्धन जुडा लिया, कभी दामन् छुडा लिया)

मयका त्वं नू त्वयका मेऽपि बन्धोऽभूच्च दुःखतायाम् एकनिष्ठते वद कीदृशी त्रुटिः अभूत् मया हे- (००) कदा बन्धकृतः त्वया, कदा दामन् नीतः त्वया ओ मित्रं रे, किं वा कृतं त्वया हा निष्ठा, किं वा कृतं त्वया ते ही निष्ठा, सा हि काष्ठा ओ मित्रं रे, विस्मारितं/ आविस्मृतं त्वया हा निष्ठा, किं वा कृतं त्वया ----- (०१) द्युभरं निद्रामीह नो, कस्येहा भूयासं नो हि अनाप्तः त्वं नू "स्याद्धि भोः"/ "भूयाः भोः", अन्योऽहं ना भूयासं हे किम् अन्येषां हि कृते, त्वं मां च नहि स्मरेः ते ही निष्ठा, सा हि काष्ठा ओ मित्रं रे, विस्मारितं त्वया हा निष्ठा, किं वा कृतं त्वया ----- (०२) सद्यः जीवेयं नो मित्रं, विषं एः पिबेयं नो हि जन्मजन्मनो हि बन्धं, क्षणाच्चैव विनाशितं ते ही निष्ठा, सा हि काष्ठा ओ मित्रं रे, विस्मारितं त्वया हा निष्ठा, किं वा कृतं त्वया ----- (०३) मामके स्मृतौ त्वं हि, मय्यनु श्वासेऽपि त्वञ्च परं नो जाने त्वं किं, द्विविधायां ननु आस्से मन्दिरं सदनं हि तेऽपि, देवतां त्वाम् अकुर्वि हे ते ही निष्ठा, सा हि काष्ठा ओ मित्रं रे, विस्मारितं त्वया हा निष्ठा, किं वा कृतं त्वया ----- (०४)

रचयिता - डॉ. रुरुकुमारमहापात्रः (अध्यापकः) राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

पहाड़ी गल्लां हिमसंस्कृतवार्ता:

गांवां च थी इक पहटी सारे सलूणे थे बणिरे बड़े स्वाद धोतवी दाली च था क्यू बौहत ज़्यादा पित्या ठंडा पाणी गला हुई गया खराब नक्रक हुई गया बन्द मुश्किल हुई गया लैणा साह स्वादा रे चक्ररा च पई गया इक होर फाह खंग सिर दई हुई कने आई गया बुखार पके मुल्ले पई गया भटिया रा चाव

नक्का खोलणे जो अम्मे ल्यान्दी छिक्कजडू बूटी पाणे ते बाद नक्रक ईयां बगेया जियां पाणिएं रो टूटी लई अपणी बनाईरी देसी आयुर्वेदिक दवाई तिसा बिच जे पईरी थी तुलसी बणा कने बसूटी पुराणे टैमा च वैद्य देंदे थे जड़ी बूटियां री बणीरी दवाई खर्च बी घट हुँदा था कने हुँदा था असर ज़्यादा नब्ज देखी कने ई दसी देंदे थे क्या ई बमारी दो खुराकां ते बाद ई बमारिया रा असर रई जांदा था अधा ब्याह पहटी कुछ भी होवे सारे सलूणे खाणे पर तरीदार सलूणा खाणे ते बाद कदी नी पीणा ठंडा पाणी

तुलसी बणा कने बसूटी

छाती हुई जाणी जाम कने गला बी हुणा खराब धोतवी दाल ठंडी छूणी नी बस गर्म गर्म ई खाणी कईयां जो पची जांदे तरीदार सलूणे किसी जो नी पचदी छोलियां री दाल किसी जो थोड़ा खादय बी नी पचदा किसी री पहरदी ई नी गरनाल

धुमारवी जिला बिलासपुर हि प्र रवींद्र कुमार शर्मा

हिमाचल में संस्कृत की प्रतियोगिताओं की तैयारी कर रहे अभ्यर्थियों के लिए पिछले 10 साल के प्रश्न पत्रों का संग्रह

कालेज कैडर के प्रश्नपत्रों सहित

हिमाचल संस्कृत परीक्षा

व्याख्यात्मक हलप्रश्नपत्रम्

- भारतीय डेट परीक्षा
- शास्त्री कमीशन परीक्षा
- संस्कृत प्रवक्ता परीक्षा
- शिक्षासर्वी प्रवेश परीक्षा
- कालेज कैडर परीक्षा
- हिमाचल प्रदेश विश्वविद्यालय ए.ए. प्रवेश परीक्षा
- हिमाचल प्रदेश जिला भाषा अधिकांसी परीक्षा

अधिक जानकारी के लिए संपर्क करें

संपर्क: डॉ. अशोक शर्मा

पुस्तक के लिए आज ही Wts App करें हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्-7876636263